

Γράφει ο **εικονομιστ**

Διαβάσαμε αναλύσεις για το ‘γραβάτωμα’ του Τσίπρα από τον Γιουνκέρ στη Σύνοδο Κορυφής στη Ρίγα της Λετονίας. Για τους σημειωτικούς συμβολισμούς του ενόψει της επερχόμενης, καταστροφικής για τον κόσμο της εργασίας συμφωνίας.

Το κοστούμι χωρίς γραβάτα του πρωθυπουργού, είναι το επικοινωνιακό ανάλογο με το ζιβάγκο του Α. Παπανδρέου τα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης. Με τις κόκκινες γραμμές στο εκκεντρικό σακάκι του Βαρουφάκη, οι *sans cravate* αναγορεύονται σε σύγχρονους *sans culottes* της ‘επανάστασης εντός ευρώ και Ευρωπαϊκής Ένωσης’.

Τα πράγματα είναι όμως απλούστερα, στόχος δεν είναι μόνο ο Τσίπρας, όπως βλέπουμε στο βίντεο που ακολουθεί. Πρόκειται για απόσπασμα από τη σατιρική εκπομπή *Le petit Journal*, του γαλλικού καναλιού *Canal+* με τον δημοσιογράφο και τηλεοπτικό παραγωγό Yann Barthès. Παρουσιάζει τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να κάνει τον κλόουν στη σύνοδο κορυφής της Ρίγας της Λετονίας. Εκτός από την εμμονή του Γιουνκέρ με τις γραβάτες, που δεν περιορίστηκε στον Τσίπρα -βλέπουμε να μετράει τη δική του με των άλλων ηγετών- σε κάποια στιγμή, αφού πρώτα φωτογραφίζεται με κάποιον ηγέτη, ρωτάει αφού τον ξεφορτώνεται: «*Ποιος είναι αυτός;*»

«*Χάνουμε το χρόνο μας εδώ*», ακούγεται να λέει σε άλλο σημείο, σε ‘κόντρα - ρόλο’ στη θεσμική του ιδιότητα. «*Χαίρε, δικτάτορα!*», χαιρέτησε τον πρωθυπουργό της Ουγγαρίας Βίκτορ Ορμπάν. «*Είναι γνωστός για το άκρως ανεπίσημο και πολύ συχνά χαλαρό στυλ του*», είπε ο εκπρόσωπος Τύπου της Κομισιόν Μαργαρίτης Σχοινιάς, σχολιάζοντας τους αστεϊσμούς, τα χαστουκάκια και τα γυμνασιακά γκαγκ που θα δείτε στο βίντεο.

“Ο Καραγκιόζης πρόεδρος της Κομισιόν”, σε σύγχρονη παραλλαγή έργου του Ευγ. Σπαθάρη:

Πλάνα από την σατιρική αυτή εκπομπή παρουσίασε το δελτίο ειδήσεων του MEGA (26/5/2015). Στη συνέχεια το δελτίο παρουσιάζει στιγμιότυπα από επίσκεψη της Ά. Μέρκελ στη Β. Θάλασσα για την ονοματοδοσία ενός αλιευτικού:

- Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κάνει τον καραγκιόζη στη Σύνοδο Κορυφής, ενώ διακυβεύεται το μέλλον εκατομμυρίων εργαζομένων εν μέσω της καπιταλιστικής κρίσης.
- Η Μέρκελ φωτογραφίζεται να καταβροχθίζει ρέγγες με τα χέρια.
- Το επικοινωνιακό 'δώρο' που έκανε ο Τσίπρας στη Μέρκελ, όταν υποδεχόμενος τις αγωνιζόμενες καθαρίστριες στο Μαξίμου, ανέφερε:

«Και πρέπει να σας εκμυστηρευτώ και κάτι ακόμα. Ακόμα και στη συνάντησή μου με την καγκελάρια, χωρίς να αναφερθώ εγώ σε εσάς, αναφέρθηκε αυτή σε εσάς και είπε ότι ήταν άδικο αυτό που έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση σε εσάς.»

Περί παρεξηγήσεως επρόκειτο...

- Οι υπουργοί που πάνε με μηχανή στο Μαξίμου ή παραβιάζουν το κόκκινο για τους πεζούς περπατώντας στους δρόμους της Αθήνας, παλαιότεροι υπουργοί που ...κατόρθωναν να περπατήσουν από το Υπουργείο Οικονομικών μέχρι τη Βουλή και τόσες άλλες γνώριμες εικόνες από την πολιτική μας ενημέρωση στις 'ειδήσεις'.

Αυτές οι 'μικρές καθημερινές' στιγμές χαλάρωσης, οι ανθρώπινες πλευρές των ηγετών του καπιταλισμού ή του πολιτικού προσωπικού που διαχειρίζεται την κρίση του, μέσα από τον προπαγανδιστικό μηχανισμό της **«καθησυχαστικής ταυτότητας»**, όπως έχει ονομαστεί, τους καθιστούν πιο οικείους στα μάτια του κόσμου, σε μια -μάταιη- προσπάθεια να εξανθρωπίσουν επικοινωνιακά το καπιταλιστικό σύστημα και την

απάνθρωπη πολιτική του κεφαλαίου.

Σχετικά με το μηχανισμό της καθυστερητικής ταυτότητας, διαβάζουμε στο βιβλίο του καθηγητή **A.-I. Μεταξά ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - Εφηρμοσμένη Πολιτική Επιστήμη** (Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα Αθήνα- Κομοτηνή 1976):

β. Η καθυστερητική ταυτότητα

Η δεύτερη κοινωνικοψυχολογική αρχή με την οποία επιδιώκεται ή επικοινωνιακή ολοκλήρωση είναι εκείνη της καθυστερητικής ταυτότητας. Αύτη συνίσταται στη δημιουργία ενός αισθήματος κοινότητας, με την έννοια του «we feeling», μεταξύ εκείνων που «αποφασίζουν» και εκείνων που θα υποστούν τις συνέπειες της πολιτικής αποφάσεως.

Η δημιουργία αυτού του αισθήματος είναι τόσο περισσότερο απαραίτητη όσο ή πολιτική απόφαση προκαλεί σε μία κατηγορία πολιτών αμφιβολία ή φόβο. Το αίσθημα ταυτότητας μπορεί να αναφέρεται είτε στις ίδιες ικανοποιήσεις είτε στις ίδιες στερήσεις είτε, τέλος, στις ίδιες ατέλειες. Αλλά είναι κυρίως ή ανθρώπινη περίπτωση των ίδιων αδυναμιών και ατελειών που αποτελεί και την καταλληλότερη βάση για τη δημιουργία καθυστερητικής ταυτότητας. Και αυτό γιατί με τη φαινομενική έξαρση των ίδιων ατελειών οι περισσότερο αδύνατοι αισθάνονται ότι απειλούνται λιγότερο από τούς περισσότερο δυνατούς. Ο πολιτικός πού παρουσιαζόταν, ακόμα και μετά τον πόλεμο, σε μία συγκέντρωση με μανταρισμένο πουκάμισο, πού όμως διακριτικά άφηνε να γίνεται αντιληπτό, προσέφευγε στην αρχή της καθυστερητικής ταυτότητας — άγνωστο βέβαια με πόση επιτυχία.